

Грігол Катамадзе

*Надзвичайний і Повноважний Посол
Республіки Грузія в Україні*

В єдиній сім'ї європейських народів

Наші країни пов'язує багатовікова історія. Не випадково у квітні 2004 року Михайло Саакашвілі один із перших візитів як глави держави здійснив саме до Києва, міста своєї юності. Тоді ж президенти держав домовилися, що наступний, 2005-й, буде Роком Грузії в Україні. Були прийняті відповідні укази і створено спеціальні комісії. Грузинська сторона має свої міркування і пропозиції, думаю, їх мають і наші українські колеги, але наразі формально затвердженого плану не існує. З нашої точки зору, було б добре

у рамках цього року провести кілька бізнес-форумів, виставок грузинських товарів, фотовиставок, представити роботи грузинських художників, зокрема легендарного Ніко Піросмані. Цікавою подією для українського глядача стануть також гастролі (у великих містах України) драматичного театру ім. Шота Руставелі, а також не менш ушлякених Кутаїського драматичного театру, театру з Горі, театру ім. Грибоедова.

Одним із основних напрямів співпраці має стати активізація відносин між регіонами наших країн. Ці контакти були в минулому, але через зміни влад та персоналій так звані мости дружби треба налагоджувати знову. Маю надію, що Рік Грузії в Україні сприятиме цьому. Нині Аджарія, скажімо, вже готова підписати угоду про співпрацю з Одеською областю. Це прибережні регіони, їх зв'язує поромне сполучення, тому тісніші контакти тільки на користь. Попередньо була також домовленість про проведення Днів Аджарії в Одеській області.

Не можу не згадати Івано-Франківську область, яка співпрацює з Кахетинським краєм. Щороку майже 30 українських дітей відвідує Кахетію і, відповідно, 30 грузинських дітей — Івано-Франківщину. Тож дві столиці — Київ і Тбілісі — мають активізувати подібні заходи.

Мрію також, аби в рамках Року Грузії в Україні на вулиці Шота Руставелі у Києві з'явився пам'ятник цьому видатному грузинському письменнику. Цю точку зору міська влада поділяє і, сподіваюся, ця мрія стане реальністю. Восени плануємо провести фестиваль грузинського вина. Не просто дегустацію, а продемонструвати весь цикл виробництва вина традиційним способом. І все це — з національними піснями, танцями.

А кульмінацією Року Грузії в Україні буде 300-річчя від дня народження великого грузинсько-українського поета Давида Гурамішвілі.

Крім того, Міністерство оборони України погодилося включити до плану співпраці з Міністерством оборони Грузії спільні військові навчання, обмін армійськими самодіяльними ансамблями, дружній візит грузинського військового корабля в один із портів України. Тож план заходів буде насиченим і нестандартним.

Між нашими державами завжди були добросусідські відносини, взаємоповага і взаємодопомога (останні події це ще раз підтвердили). У будівництві багатьох енергетичних об'єктів у Грузії використовувалися українські турбіни.

Для нас дуже важливо, аби український бізнес був представлений якомога ширше у Грузії. Цього року буде налагоджено спільне виробництво міні-тракторів з Харківським тракторним заводом. Грузія займає вигідне географічне положення і може бути корисною для українських бізнесменів. Наше посольство надасть для зацікавлених підприємців необхідну інформацію. Впевнений, що й Посольство України у Грузії так само сприятиме активізації українського бізнесу в Грузії. Щодо грузинського бізнесу в Україні, то крім традиційно відомої продукції (вино, коньяк, мінеральні води) активізувалося і постачання цитрусових. Напередодні Нового року понад 3,5 тисячі тонн цитрусових надійшло в Україну з Грузії. А ще мінеральні води. Крім відомої «Боржомі», у Грузії є й інші мінеральні джерела, менш відомі, але не менш корисні для здоров'я.

Та найпершим, як на мене, «зорієнтується» туристичний бізнес. Найближчим часом буде організована поїздка для українсь-

ких туроператорів курортами Грузії для ознайомлення з маршрутами, готелями.

Обидві наші країни мають активно працювати і в енергетичній сфері. Нафта, газ, електроенергія можуть постачатися через Грузію в Україну.

Михайло Саакашвілі став першим президентом, який побажав українському народові перемоги. Тбілісі, аби підкреслити дружбу між грузинами та українцями, передав наметовому містечку на Майдані Незалежності у Києві вантаж із теплим одягом, ковдрами, валянками тощо. Чи означає це, що Грузія хотіла підкреслити, на якому боці в українському конфлікті?

Безперечно, людина, яка сім років прожила в Україні, навчалася тут, пройшла строкову службу в армії, особливо грузин, не може бути байдужою до неї. Віра і впевненість у прекрасному майбутньому України підштовхнули Михайла Саакашвілі першим привітати український народ з перемогою демократії. Він не випадково приїхав до Києва і виступив на Майдані Незалежності новорічної ночі. Майбутнє покаже, чи порозуміються політики, чи йтимуть на компроміси. Грузинський народ рік тому відстояв демократію, але ці успіхи були б неповноцінними без перемоги української демократії.

Україна — європейська держава. Так само і Грузія географічно, геополітично і навіть за своїм менталітетом — європейська держава. Аби обидві наші країни увійшли до європейської сім'ї повноправними членами, потрібен час. Але спільно пройти цей шлях нам буде легше, аніж поодинці, а для маленької Грузії й поготів. Разом з Україною ми здолаємо всі негаразди на шляху до Євросоюзу. Наша сила — в єдності. Як казав Гораций, «нас багато, нас не подолати».

Україна — не Грузія, та все ж є спільне між революцією троянд та помаранчевою революцією.

Спільними були фальсифікації. Проте в Грузії вони були тотальними й цинічними щодо громадян. Скажімо, батьки не знаходили в списках своїх прізвищ, але там були прізвища їхніх дітей, котрі загинули під час громадянської війни та конфлікту Абхазії і Росії, знаходили у списках прізвища померлих родичів.

Спільним насамперед є дух українців і грузинів. Люди встояли.

Після президентських і парламентських виборів Грузія стала жити без політичних баталій. Найперше було вирішено питання повернення в єдиний економічно-правовий простір Аджарської автономії. Розв'язали цю проблему безкровно. Хоча аналітики й політики називали Аджарію каменем спотикання, об який спіткнеться Михайло Саакашвілі. Але так не сталося, бо це було не тільки бажання Саакашвілі, це — воля народу Грузії, зокрема й аджарців. І осетини, і абхазці — наші брати і сестри. Між нами існує кровний зв'язок. Звісно ж, за день, за рік неможливо вирішити всі проблеми, які накопичувалися впродовж десятиліть.

Грішать ті, хто пов'язує проблеми сепаратизму з революцією троянд. Навпаки — після революції влада стала думати про свій народ, про допомогу регіонам. Це не одноденні акції, а соціальні програми. Раніше цього не було. Нині треба будувати політику так, аби обидві сторони зрозуміли: краще жити в єдиній державі. П'ять мільйонів туристів щороку відвідували Абхазію. За останні 10 років її відвідали щонайбільше 10 тисяч осіб. А це ж усе гроші, й немалі. За минулий рік ліквідовано заборгованість із виплати зарплат та 60 відсотків заборгованості по пенсіях. Запрацював малий і середній бізнес. Президент скасував податки на індивідуальну працю. З'являються нові робочі місця. У туристичній сфері ухвалено закон про 50-відсоткове звільнення від податків у перші два роки тих, хто займається туристичним бізнесом. Оголошено фінансову амністію, що створило інше середовище для розвитку бізнесу. Розпочалася приватизація. Аджарія повернулася в єдиний економічний і правовий простір, тож державний бюджет збагатився. На черзі — прийняття змін до податкового кодексу, який стане ліберальнішим. Завершується будівництво нафтопроводу Баку — Тбілісі — Джейхан. Це проект світового масштабу. Перша нафта по ньому піде навесні 2005 року. Цього року розпочнеться будівництво газопроводу Шахденіз — Тбілісі — Ерзерум (через Грузію до і Туреччини), що дасть Грузії енергетичну незалежність. У цьому плані дуже важлива співпраця з Україною: будівництво газопроводу через Грузію в Україну. Це перспективний проект.

Вірю, що майбутнє України та Грузії — в єдиній сім'ї європейських народів. Дивлячись, як росте і розбудовується Київ, як зберігається старовина, хочу, щоб так було і в Тбілісі.